МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра систем управління літальними апаратами

Лабораторна робота №5
з дисципліни «Об'єктно-орієнтоване програмування СУ»

Тема: «Розробка графічного інтерфейсу для розрахункових завдань і побудови графіків»

Виконав студент гр. 320 Боднарчук Олексій (підпис, дата) (П.І.Б.) Перевірив (підпис, дата)

МЕТА РОБОТИ

Застосувати теоретичні знання з основ роботи з бібліотекою tkinter на мові

Python, навички використання бібліотеки matplotlib, а також об'єктно-

орієнтований підхід до проектування програм, і навчитися розробляти скрипти

для інженерних додатків з графічним інтерфейсом.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання 1. Описати клас, який реалізує графічний інтерфейс користувача

для вирішення розрахункової задачі згідно варіанту ($\partial u \mathbf{s}.\ maб n.l$) і скрипт для

роботи з об'єктом цього класу. Зазначена у задачі функція повинна бути

окремим методом класу.

Func23. Описати функцію PowerA234(A), яка обчислює другий, третій четвертий ступінь числа A і повертає ці ступеня у вигляді трьох дійсних чисе (A – дійсний параметр). За допомогою цієї функції знайти другий, третій т четвертий ступінь п'яти даних чисел.

Завдання 2. Розробити скрипт із графічним інтерфейсом, що виконує

наступні функції:

А. установка початкових значень параметрів для побудови графіка (змінні

Tkinter)

В. створення текстового файлу з двома стовпцями даних: аргумент і

значення функції відповідно до варіанту (див. табл.2).

Роздільник в

кожному рядку файлу: для парних варіантів — ';', для непарних — '#':

С. зчитування з файлу масивів даних;

D. підрахунок і відображення мінімального / максимального значення

аргументу / функції у зчитаних масивах;

E. відображення масивів даних за допомогою пакета matplotlib у вигляді

графіка функції в декартовій системі координат з назвою функції,

позначенням осей, оцифруванням і сіткою;

$$y[k] = 2 \cdot \left(1 - \frac{\xi \cdot T_0}{T}\right) \cdot y[k-1]$$

$$+ \left(\frac{2 \cdot \xi \cdot T_0}{T} - 1 - \frac{T_0^2}{T^2}\right) \cdot y[k-2]$$

$$+ \frac{K \cdot T_0^2}{T^2} \cdot U$$

$$U[0] = 0.1 \text{ рад / }$$

$$c,$$

$$y[0] == y$$

$$y[0] == y$$

$$\xi = 0,25$$

$$\delta_B, \text{ рад }$$

```
Лістинг коду
# Підключення створенних вікон
import tkinter
from task1 import CalculatorWithPowerA234
from task2 import Task2Window
# словник для швидкого доступу до відповідної функції виконання
task_window_dict = {
  "1":
          (CalculatorWithPowerA234, "Lab5_1-320-v23-Kostenko-
Valeriya", "200x150"),
           (Task2Window, "Lab5_2-320-v3-Kostenko-Valeriya",
  "2":
"600x300")
}
# Основна функція
def main():
  choice = input("Please, choose the task 1-2 (0-EXIT): ")
  while choice != "0":
```

```
# якщо даний ключ \epsilon у словнику
    if choice in task_window_dict.keys():
       # Створення відповідного вікна
       application = tkinter.Tk()
       window_class,
                            window_name,
                                                  window_size
task_window_dict.get(choice)
       window = window_class(application)
       application.geometry(window_size)
       application.title(window_name)
       application.mainloop()
    else:
       print("Wrong task number!")
    choice = input("Please, choose the task again (0-EXIT): ")
if __name__ == '__main__':
  main()
    import tkinter
from tkinter import messagebox
class CalculatorWithPowerA234(tkinter.Frame):
  """Graphical user interface and logic for calculating powers of a
number"""
  def __init__(self, parent):
    super().__init__(parent)
    self.pack(fill=tkinter.BOTH, expand=1)
    self.grid_rowconfigure(0, weight=1)
    self.grid_rowconfigure(1, weight=1)
    self.grid_columnconfigure(0, weight=1)
    self.grid_columnconfigure(1, weight=1)
    self.grid_columnconfigure(2, weight=1)
    # Labels and Entry widgets for power calculation
```

```
self.lb5 = tkinter.Label(self, text="Enter number A:")
    self.a_power_entr = tkinter.Entry(self)
    self.btn2
                      tkinter.Button(self,
                                            text="Calculate
                                                               powers",
command=self.calc_powers)
    self.result_label2 = tkinter.Label(self, text="Powers:")
    self.lb6 = tkinter.Label(self, text="Second Power:")
    self.lb7 = tkinter.Label(self, text="Third Power:")
    self.lb8 = tkinter.Label(self, text="Fourth Power")
    self.result2_str = tkinter.StringVar()
    self.result_label_second_power
                                                      tkinter.Label(self,
                                            =
textvariable=self.result2_str)
    self.lb5.grid(row=4, column=0, sticky=tkinter.NSEW)
    self.a_power_entr.grid(row=4, column=1, sticky=tkinter.NSEW)
    self.btn2.grid(row=5,
                                   column=0,
                                                         columnspan=2,
sticky=tkinter.NSEW)
    self.result_label2.grid(row=6,
                                        column=0,
                                                         columnspan=2,
sticky=tkinter.NSEW)
    self.lb6.grid(row=7, column=0, sticky=tkinter.NSEW)
    self.lb7.grid(row=8, column=0, sticky=tkinter.NSEW)
    self.lb8.grid(row=9, column=0, sticky=tkinter.NSEW)
    self.result_label_second_power.grid(row=7, column=1, rowspan=3,
sticky=tkinter.NSEW)
  def calc_powers(self):
    try:
       a_power = float(self.a_power_entr.get())
    except ValueError:
       messagebox.showerror("Data ERROR", "Number must be a valid
real number!")
       self.a_power_entr.delete(0, tkinter.END)
    else:
       second_power,
                             third_power,
                                                 fourth_power
                                                                      =
PowerA234(a_power)
```

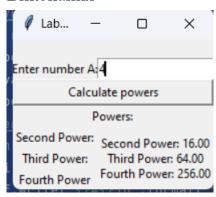
```
result_text = f"Second Power: {second_power:.2f}\nThird Power:
{third_power:.2f}\nFourth Power: {fourth_power:.2f}"
       self.result2_str.set(result_text)
def PowerA234(A):
  """Calculate the second, third, and fourth power of a given number."""
  square = A^{**}2
  cube = A**3
  fourth_power = A^{**4}
  return square, cube, fourth_power
# Для графічного інтерфейсу
import tkinter
from tkinter import messagebox
from tkinter.filedialog import askopenfile
# Для малювання графіка
from pylab import *
from matplotlib.backends.backend_tkagg import FigureCanvasTkAgg
from matplotlib.figure import Figure
from PIL import Image, ImageTk
class Task2Window(tkinter.Frame):
  """Клас MainWindow, що наслідує Frame"""
  def __init__(self, parent):
    """Настройка графічного інтерфейсу"""
    super().__init__(parent)
    # Розтягнути фрейм
    self.pack(fill=tkinter.BOTH, expand=1)
    # Розтягнути сітку
    self.grid_rowconfigure(0, weight=1)
    self.grid_rowconfigure(1, weight=1)
```

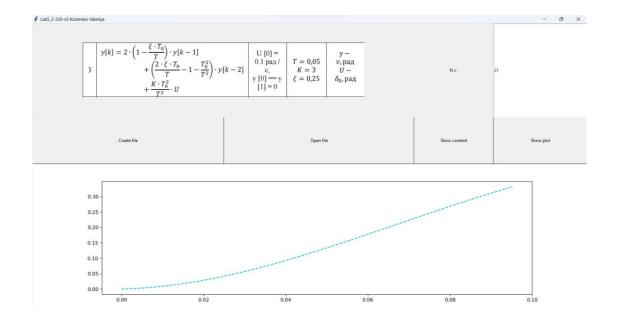
```
self.grid_rowconfigure(2, weight=1)
    self.grid_columnconfigure(0, weight=1)
    self.grid_columnconfigure(1, weight=1)
    self.grid_columnconfigure(2, weight=1)
    self.grid_columnconfigure(3, weight=1)
    # Створення віджетів (зображення виразу та поле для введення
N)
    self.img = ImageTk.PhotoImage(file='image.png')
    self.lb_image = tkinter.Label(self, image=self.img)
    self.lb1 = tkinter.Label(self, text="N = ")
    self.N_entr = tkinter.Entry(self)
    # Створення віджетів (4 командні кнопки)
    self.but1
                         tkinter.Button(self,
                                                text="Create
                                                                 file",
command=self.create file)
    self.but2
                         tkinter.Button(self,
                                                 text="Open
                                                                 file",
command=self.open_file)
    self.but3
                 =
                       tkinter.Button(self,
                                              text="Show
                                                              content",
command=self.show_msg)
    self.but4
                  =
                         tkinter.Button(self,
                                                text="Show
                                                                 plot",
command=self.show_plot)
    # Розміщення віджетів в сітці основного вікна
    self.lb_image.grid(row=0,
                                     column=0,
                                                        columnspan=2,
sticky=tkinter.NSEW)
    self.lb1.grid(row=0, column=2, sticky=tkinter.NSEW)
    self.N_entr.grid(row=0, column=3, sticky=tkinter.NSEW)
    self.but1.grid(row=1, column=0, sticky=tkinter.NSEW)
    self.but2.grid(row=1, column=1, sticky=tkinter.NSEW)
    self.but3.grid(row=1, column=2, sticky=tkinter.NSEW)
    self.but4.grid(row=1, column=3, sticky=tkinter.NSEW)
    self.text1 = "" # вміст файлу
  def create_file(self):
    """Розрахунок значень функції і збереження результатів у
файл"""
```

```
try:
       N = int(self.N_entr.get())
       if N < 20:
         raise ValueError
    except ValueError:
       messagebox.showerror("Data ERROR", "N must be integer that
>= 20!")
    else:
       # Параметри виразу
       K = 3
       T = 0.05
       T0 = 2*T/N
       U = 0.1
       eps = 0.25
       x = [0]
       y = [0]
       # Розрахунок N значень x, y
       for k in range(1, N):
         x.append(k*T0)
         tmp_value = 2*(1-((eps*T0)/T))* y[k-1]+(((2*eps*T0)/T)-1-
((T0*T0)/(T*T)))*y[k-2]+((K*T0**2)/T**2)*U
         y.append(tmp_value)
       # збереження результатів у файл
       with open("graph_data.txt", 'w') as f:
         for i, x in enumerate(x):
           f.write("{} \#{} \n".format(x, y[i]))
       # повідомлення про успішний запис результатів у файл
       messagebox.showinfo("File creation", "File with data was
created!")
  def open_file(self):
    """Зчитування вмісту файлу і збереження в text1"""
    # Виклик вікна діалогу для відкриття файлу
    fopen = askopenfile(mode='r', defaultextension=". txt",
```

```
filetypes=(("Text files", "* .txt"), ("All files", "*. *")))
    if fopen is None: # якщо помилка відкриття файлу
       return
    self.text1 = fopen.readlines() # файл -> список рядків
    messagebox.showinfo("File opening", "File with data was opened!")
  def show_msg(self):
    """Відобразити text1 у вікні messagebox"""
    messagebox.showinfo("File content", self.text1)
  def show_plot(self):
    """Рисування графіку функції"""
    \mathbf{x} = []
    y = []
    try: # розібрати список рядків text1
       for line in self.text1: # для кожного рядка
         words = line.split('#') # зберегти як список
         x.append(float(words[0])) # 1 ел.списка -> число -> x
         y.append(float(words[1])) # 2 ел.списка -> число -> у
    except ValueError:
       messagebox.showerror("Data ERROR", "Wrong file format!")
    else:
       # Область малювання графіка на полотні (Canvas)
       fig = Figure(figsize=(3, 3)) # створення об'єкта Figure
       a = fig.add subplot(111)
                                     # створення об'єкта області
малювання (subplot)
       # Настройка області побудови графіка
       a.plot(x, y, 'c--')
       # ...
       # Створення об'єкта Canvas і розміщення в основному вікні
       drawing = FigureCanvasTkAgg(fig, master=self)
       drawing.get_tk_widget().grid(row=2, column=0, columnspan=4,
sticky=tkinter.NSEW)
       drawing.draw()
```

Виконання

Висновок

У процессі виконання роботи я отримав теоретичні знання з основ програмування на мові Python звикористанням об'єктів і класів, навички використання бібліотеки для візуалізації масивів даних, і навчився розробляти скрипти для роботи з об'єктами призначених для користувача класів.